

Erdély rengetegéből a nagyvilágba NAGY ELEK – KÖZELEBBRŐL

TAVALY KÉTHARMADOS TÖBBSÉGGEL VÁLASZTOTTÁK MEG NAGY ELEK ÜZLETEMBERT A MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA ÉLÉRE. MEGTARTVA A BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA ELNÖKI TISZTÉT, EREJÉT MEGÚJÍTVA ELINDÍTHATTA A KAMARA RENESZÁNSZÁNAK NAGY ÍVŰ PROGRAMJÁT. AZ MBÉ MAGAZIN ÜNNEPI SZÁMÁBAN SZEMÉLYES HANGVÉTELŰ INTERJÚ KÉSZÜLT ELNÖK ÚRRAL, ÚGYIS, MINT A „JÓNAK LENNI JÓ” 2025-ÖS TELEVÍZIÓS ADÁSÁNAK FŐVÉDNÖKÉVEL.

CSODÁLATOS GYERMEKKOR, OLVASÁS SZERETETE,
ÉDESAPJA IRODALMI HAGYATÉKA – BÁTORSÁGA IS VAN A FOLYTATÁSHOZ
A KAMARÁK RENESZÁNSZÁT VALÓSÍTJÁK MEG
„LANKADATLANUL DOLGOZNI KELL LEGJOBB FORMÁNKON”
MONACÓBAN NEM SZERENCSEJÁTÉKOS
NAGY CSALÁDJÁVAL AZ ÜNNEPEK FELSZABADULTSÁGÁBAN

Szerető családban nevelkedett nővérével Kolozsváron, nem is akármilyen szülői terelgetések közepette! Édesapja, Nagy Elek, írói nevén Méhes György erdélyi sokkötetes Kossuth-díjas író, színdarab szerző és mesélő, édesanyja pedig irodalomtanárként készítette fel a világra. Így visszaemlékezve, milyen muníciót adott ez a szeretet dózis az elinduláshoz?

Engem arra neveltek, hogy tartásom legyen - utal mindjárt a legelején talán a legfontosabbra. A múlt század hatvanas-hetvenes éveinek Romániájában ez egyáltalán nem volt könnyű útravaló. Nicolae Ceausescu országában az állambiztonsági szolgálatok a társadalom minden szegletében jelen voltak, azokra az időkre a kimondatlan elvárások, az állandó igazodási és megfelelési kényszer voltak a jellemzők. Ezzel együtt **kiegyensúlyozott gyerekkorom volt.** A szüleim révén korán megismerkedtem a magyar és nemzetközi irodalom remekműveivel. **A magyar nemzet szeretete – nincs rá jobb kifejezés – beépült a sejtjeimbe.** Már gyerekkoromban megtanultam, hogy az irodalom nem csak a múlt, hanem a jövő is. Életet, erőt, tartást ad az embernek és minden egyes mű gazdagabbá tesz. **Üzletemberként a mai napig sokat profitálok az irodalmi műveltségemből.** Tárgyalás közben is kézfelfogható előny, ha valaki művelt.

Visszatérve édesapjára: meseíróként is emlékezetes könyveket adott ki: Gyöngyharmat Palkó, Szikra Ferkó, Világhíres Miklós... Kisgyermekként élőszóban minden bizonnyal hallgathatta rögtönzött meséit is... A kolozsvári középiskolában osztálytársai között volt többek között Tőkés László, későbbi református püspök. Innen előbb a kolozsvári műszaki egyetem karán folytatta tanulmányait, majd a bukaresti Építőművészeti Egyetemen fejezte be. Érdekes momentum: díszlettervezőként is megmutathatta tehetségét, mégpedig édesapja „Drágálatos gyermekeim” című darabjában. Olyannyira, hogy egy részét a díszleteknek saját kezével készítette...

- Ha visszagondolok a szüleimre, a gyerekkoromra, a mai napig elérzékenyülök, mert tényleg csodálatos gyerekkorom volt - fogalmaz hetvenhárom évesen, őszinte érzésekkel. Említette Tőkés püspök urat. Lászlónak már középiskolásként is nagyon határozott



A kamarák reneszánszát hozza el...

és kemény jelleme volt. **Nem járt be könnyű utat. A nyolcvanas években a pusztá élete is többször veszélybe került, ő azonban egy jöttányit sem engedett az elveiből.** A különbség kettőnk között az, hogy én soha nem akartam aktív politikai szerepet vállalni. Mindketten sokat kihoztunk a rendelkezésünkre álló időből, ami ritka kincs: soha nem tudjuk, mennyi van belőle pontosan. Amikor elvégeztem az egyetemet, azt gondoltam, hogy **az életem további részében épületeket fogok tervezni.** De viszonylag hamar rájöttem, hogy hiába. Soha nem leszek egy Le Corbusier vagy egy Kós Károly. A kreativitás, az önmegvalósítás iránti vágy azonban végig velem maradt. **Hatalmas energiák szabadultak fel bennem, amikor édesapám színdarabjának bemutatójához terveztem díszleteket.**

Kalandoz út vezetett Magyarországra Ceausescu Romániájából! Egyik jó barátjának barátnője falházasságot vállalt, mondván „ennyit úgy érzem meg kell tennem Erdélyért”. Így építésztervezőként dolgozott már Budapesten, majd kormányfőtanácsosi beosztás után ingatlanalapok kezelésével folytatta. Nem sokkal utána, mind a mai napig saját cégeit irányítja. A még oly jó építésztervező számára is csak alapokat jelenthet az előre tervezés képessége...

- Soha nem ígértem olyat, amit aztán nem tudtam betartani - utal a szavahihetőség fontosságára. Voltak nehéz pillanataim, voltak komoly hullámvölgyek az életemben. Mindenki ott vannak belül a démonok, akikkel meg kell küzdeni, tetszik, vagy nem tetszik. **De a kimondott szó – szentség! Nekem mindenképpen.** A tervezés - **enélkül minden széthullik.** Ha jó a terv, akkor már „csak” meg kell valósítani. De rugalmasan kell reagálni a változó, bizonytalan tényezőkre is. Az egész élet olyan, mint egy nagy sakkjátszma. Az előre gondolkodás, a stratégia alkotása nálam a sakkból jön. Egykor aktívan játszottam, egyetemi bajnokságot is nyertem. **Azt viszont mindig el kell dönteni – akárcsak a sakkból –, hogy milyen szerepet játszunk a saját életünkben, mert igenis, a legtöbb lépés és ezek következményei rajtunk múlnak.** Mindig törekedtem arra, hogy a bizalmat megsszolgáljam és tisztában voltam egy másik igazsággal is: voltam annyira okos, hogy tudjam, nem én vagyok mindenben a legokosabb.

Társadalmi szerepvállalásának része, hogy már 1994-ben részt vett a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara újraélesztésében, hosszú évek kihagyása után pedig 2018-ban újra folytatta, elnöki tiszttel, 2024-től pedig a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöki tiszttel is betölti. Miként fér meg így együtt az üzletemberi gondolkodásmód és a közéleti elkötelezettség?

- Aki annyit kapott a közösségtől, mint én, az hálával tartozik azért, hogy a világ legkülönlegesebb népéhez tartozhat - kezdi válaszát mélyebbre merítve. - A magyar kultúra egyedi, irigylésre méltó. Mindenképpen szerettem volna tenni valamit a közösségért és üzletemberként szerintem az a legtöbb, ami tőlem telik, hogy a tapasztalataimat átadom a következő generációknak. Illetve, hogy minden erőmmel támogassam egy olyan rendszer kialakítását, ami hatékony segítséget jelent a hazai vállalkozóknak, akik a magyar GDP felét (!) állítják elő. Amikor egy évvel ezelőtt kétharmados többséggel a tagság bizalmat szavazott a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara új vezetésének, az én kezdeményezésem alapján indítottuk el a kamarai reneszánszt. Ahogy a reneszánsz (ami újjászületést jelent) idején az ember volt a gondolkodás középpontjában, a kamaránál (végre) a vállalkozók kerültek a fókuszba.

Érdekes, még inkább éles kanyar, sajátos diplomáciai felkérés: 2009-óta a Monacói Hercegség tiszteletbeli konzulja...

- A Monacói Hercegség egy kis ország. Aránytalanul megterhelné az állam költségvetését egy komolyabb nagykövetségi hálózat fenntartása a megfelelő infrastruktúrával - tágítja a képet. - Ezért tiszteletbeli konzulokkal látják el a diplomáciai feladatok egy részét. Ez számomra sok kötelezettséggel jár, de végtelenül felemelő az ezzel kapcsolatos bizalom, valamint az is, hogy Monacót mindenki ismeri, a megítélése rendkívül pozitív. Kérdezett a kaszinóról: nem kedvelem a szerencsejátékokat. Kockázatos alkat vagyok, de az ugrás a semmibe típusú megmozdulásokat kifejezettem igyekszem elkerülni. Eddig egész jól sikerült.

A még vázlatosan is hosszú életpályájának fontos része, a jelenben is meghatározó vonulata a mecénási tevékenység. Ez rendkívül sokoldalú, érinti a Kossuth-díjas író édesapjának művészeti hagyatékának kezelését éppúgy, mint az erdélyi magyarság megmaradása érdekében tett erőfeszítéseit. Magyar hagyományokat őrző kávéházak Kolozsváron, Erdély egyik legnagyobb várkastélyának teljes körű helyreállítása, ahol lehetőség van a kultúrák találkozására, egymás megismerésére. Ezek csak kiragadott tények mindezek szemléltetésére. Milyen érzés Erdélybe hazatérni a mindennapok rohanó világából?

- Hosszú ideje aktív kapcsolatban vagyok a Magyar Írószövetséggel. Komoly támogatást nyújtottam a szervezet Lövéde téri vendégházának felújításához - említ egy fontos példát a sok közül. - Az épület megbízható háttérrel jelent az anyaországba látogató határon túli magyar művészeknek Budapesten. Október közepén vettem át a Magyar Írószövetség Mecénás-díját. A kultúra támogatása iránti elkötelezettség számomra ugyanolyan fontos, mint a gazdasági és közéleti tevékenység. A COVID-járvány idején, az én ötletem alapján indult el a drámaíró, a meseíró, majd a történelmi kisregény pályázat, amely megjelenési és támogatási lehetőséget teremtett a művészeknek, élő fellépések hiányában. Egy történetet nem elég megírni, azt tovább is kell adni az olvasóknak. Engem az is motivált a Magyar Írószövetség támogatásával kapcsolatban, hogy a fiatalok olvassanak minél többet, mert a magyar kultúra értékeit megőrizni és továbbadni a kötelességünk. Leendő új kollégáim kivétel nélkül meglepődnek, amikor az állásinterjún azt kérdezem tőlük, mit olvastak legutóbb. Az Erdéllyel kapcsolatos kérdésében benne van a válasz: oda mindig hazatérek. Összehasonlíthatatlanul más aurája van Erdélynek, mint mondjuk az anyaországnak. Kolozsváron minden egyes sarokról, épület-

ről, utcakőről eszembe jut valamilyen emlék. Jó hazamenni és még jobb, hogy tenni tudok az ottani magyar közösség hagyományainak megőrzéséért.

Karácsonyra készülve szép család veszi körbe! Öt gyermeke van, négy unokája. Felesége Paulin Renáta közgazdász, humán erőforrás tanácsadó céget irányít. Ilyen nagy családban, hogy telnek az év végi ünnepek?

- Ahogy minden nagy családban telnek az ünnepek: sajnos túl gyorsan - mosolyodik el és fogalmaz realistiként. - **Akkor teljes a kép, ha mindannyian együtt ünneplünk. A feleségem kiválóan összefogja a családot.** A lehetőségek szerint amennyi időt lehet, együtt töltünk, nem csak karácsonykor, hanem évközben is. Mivel a feladataink - Renáta cégvezetői teendői, nekem a két kamara, a cégek, a diplomáciai misszió - sok időt igényelnek, és számos kötöttséggel járnak, néha komoly kihívás egy helyre terelni a családtagokat. Az azért könnyebb, ha valahova együtt tudunk elmenni, akár egy rendezvényre vagy egy szűk körű családi programra. Az év utolsó napjaiban kicsit megpihenünk.



Szeretett édesapja, a Kossuth-díjas Méhes György író

Hetven + három: tele feladatokkal, még mindig sok-sok tervvel! Mi jelent Önnek a feltétlen kikapcsolódást ebben a sűrű életformában?

- Az olvasás mindig kikapcsol, sajnos kevesebb időt tudok rászánni, mint amennyit szeretnék -tárja elének sűrű életének jeleit. - Tanulni is szeretek. Azt gondolom, a jó iskola rendkívül hasznos dolog, mert a strukturált tudás igazi kincset ér. A folyamatos tanulásban hiszek. Szeretek beszélgetni és szeretem emberekkel körbe venni magam: másképp nem is tudnám megfelelően ellátni feladataimat a Kamara élén. Feltölt energiával.

Tudjuk, már kolozsvári fiatalemberként illett a Fradinak szurkolni, ezzel is megmutatva otthoni magyarságukat... Azt is tudjuk, hogy kiváló sakkozóként 1977-ben elnyerte a Bukarest Egyetemi Bajnoka címet. Küzdő alkat vagy inkább megfontoltan előrehaladó?

- A kettő nem zárja ki egymást! - válaszol nyomban. - **Ha kell, tudok alkalmazkodni egy szélsőséges szituációhoz is.** Ezzel együtt, többször is előfordult velem, főleg üzleti vagy ahhoz kapcsolódó jogi kérdések megoldása során, hogy a tanácsadóim azt mondták, ezt így nem lehet megcsinálni, kudarcot fogok vallani. Akkor megmakacsoltam magam, és **ha meggyőződtem az igazamról, végig vittem azt, amit elképzeltem.** Egyelőre, az idő engem igazolt. Winston Churchill, aki egy páratlan életutat járt be, egyszer azt mondta: „a siker nem végleges, a kudarc nem végzetes, az számít csak, hogy legyen bátorság a folytatáshoz”.

Bennem sok bátorság van.

Kiss Dezső Péter

